

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ที่มาและความสำคัญ

จากการรายงานการคาดการณ์อนาคตการท่องเที่ยวโลกสู่ปี 2573 (Tourism Towards 2030) โดยองค์การการท่องเที่ยวโลก (UNWTO) คาดว่าแหล่งท่องเที่ยวใหม่จะได้รับผลประโยชน์จากแนวโน้มและโอกาสที่จะเกิดขึ้น ในขณะเดียวกัน การท่องเที่ยวอาเซียนก็มีการปรับแผนยุทธศาสตร์ โดยมีการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน (พ.ศ.2559-2568) ที่มุ่งเน้นการผลักดันการบูรณาการของอาเซียนในทุกมิติอย่างสมบูรณ์ โดยมุ่งพัฒนาการตลาดมาตรฐานคุณภาพทรัพยากรมนุษย์ความเชื่อต่อการลงทุนและการอนุรักษ์แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรมระหว่างประเทศในภูมิภาคทั้งนี้เพื่อพัฒนาอาเซียนให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันอย่างยั่งยืนโดยมีเป้าหมายการพัฒนาคือการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของการท่องเที่ยวของอาเซียนและเสริมสร้างความยั่งยืนและการกระจายรายได้สู่ทุกภาคส่วนของการท่องเที่ยว ดังนั้น จึงควรเตรียมความพร้อมในการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต อีกทั้ง แผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2560 – 2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทระดับชาติที่วางรากฐานการพัฒนาของประเทศไทยที่มุ่งพัฒนาให้ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีความมั่นคงมั่งคั่งยั่งยืน โดยมีเป้าหมายหลัก คือ การพัฒนาให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและเป็นธรรม

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ต่อยอดเพื่อให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาระยะยาวตามยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจะมุ่งพัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงบูรณาการให้เติบโตอย่างสมดุล และยั่งยืนโดยมีแนวทางการส่งเสริมการสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวโดยส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าและบริการ พัฒนาทักษะฝีมือบุคลากรและพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่าย การปรับปรุง

กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับ การท่องเที่ยวให้มีความทันสมัยเอื้อต่อการพัฒนาสำหรับอนาคต สอดคล้องกับสภาพการณ์และส่งเสริมให้คนทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงการท่องเที่ยวได้ และการปรับ โครงสร้างการบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ.2558-2560) เป็นแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไทยในช่วง รอยต่อของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติฉบับแรกและฉบับที่ 2 ที่เน้นย้ำเรื่องการวางรากฐานการ พัฒนาให้มีการปรับตัวให้สอดคล้องกับทิศทางการเปลี่ยนแปลงของโลกและส่งเสริมการท่องเที่ยวให้ ประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพอย่างมีคุณภาพและยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์ในการส่งเสริม ตลาดท่องเที่ยว การพัฒนาสินค้าและบริการ และการบริหารจัดการการท่องเที่ยว ส่งผลให้มีแผน ส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย (พ.ศ.2560) ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อน ประเทศไทยไปสู่การ เป็น“แหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมหรือ Preferred Destination” ซึ่งรวมถึงการปรับเปลี่ยนภาพลักษณ์ ของประเทศจาก“Value for Money”ไปสู่การเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่รองรับนักท่องเที่ยวระดับ คุณภาพมากขึ้น อีกทั้ง เป็นการเตรียมความพร้อมการท่องเที่ยวสู่ความยั่งยืนซึ่งคงไว้ด้วยเอกลักษณ์ ความเป็นไทยรักษาสมดุลของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างผู้ประกอบการและแหล่ง ท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน และคำนึงถึงชุมชนและสังคมในด้านการสร้างรายได้อย่างเท่าเทียมทุกภาค ส่วน โดยให้ความสำคัญกับการส่งเสริมการตลาด และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 –2564) เน้นคุณค่าการท่องเที่ยว การขับเคลื่อนห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain) ใน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวเพื่อสร้างความพึงพอใจแก่นักท่องเที่ยวสร้างมูลค่าเพิ่มและกระจายรายได้อย่าง ยั่งยืนทุกภาคส่วนและการพัฒนาข้อมูลเชิงลึกด้านความต้องการของตลาดท่องเที่ยวจากนโยบายและ ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว

อนึ่ง ในแผนพัฒนาภาคเหนือ ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560 - 2564) ระบุว่า ภาคเหนือของประเทศไทย มีความพร้อมต่อการพัฒนาเชื่อมโยงด้าน การค้าและบริการกับนานาชาติและกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคุ่มน้ำโขง โดยมีโครงข่ายคมนาคม เชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจภาคกลางของประเทศและเส้นทางตามแนว North-South Economic Corridor (จินตอนใต้ เมียนมาร์ ลาว ไทย) และ East-West Economic Corridor (เวียดนาม กัมพูชา ลาว ไทย เมียนมาร์) และมีเมืองสำคัญที่เป็นฐานการพัฒนาที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ อาทิ เชียงใหม่ เชียงราย และตาก เป็นฐานการผลิตหัตถอุตสาหกรรมเชิงสร้างสรรค์โดยใช้ฐานความรู้ด้าน

เทคโนโลยีศิลปวัฒนธรรมและการออกแบบร่วมสมัย เป็นฐานทรัพยากรด้านการท่องเที่ยวที่หลากหลาย รายได้จากการท่องเที่ยวเป็นรายได้สำคัญของภาค และสภาพภูมิเศรษฐกิจ-สังคมเอื้อต่อการพัฒนาภาคธุรกิจบริการ มีโอกาสในการเชื่อมโยงโครงข่ายเส้นทางคมนาคม ส่งผลให้เกิดโอกาสในการขยายตลาดการค้าการท่องเที่ยว และบริการการศึกษานานาชาติ ธุรกิจบริการสุขภาพและการแพทย์ มีนโยบายภาครัฐในการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ และมียุทธศาสตร์ดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม การท่องเที่ยวของภาคเหนือมีความโดดเด่นด้านวัฒนธรรมและธรรมชาติ โดยมีจุดแข็งอยู่ที่สภาพภูมิสังคมซึ่งเป็นภูเขาสูง ทัศนียภาพสวยงาม อากาศเย็นสบาย มีความหลากหลายทางชาติพันธุ์ โดยเฉพาะวัฒนธรรมที่งดงามเป็นเอกลักษณ์ ผู้คนมีความเป็นมิตร รวมทั้งเป็นประตูเชื่อมโยงการท่องเที่ยวสู่ประเทศเพื่อนบ้าน และยังมีแหล่งมรดกโลกทั้งด้านประวัติศาสตร์และเชิงนิเวศน์ จึงดึงดูดให้นักท่องเที่ยว หลังไหลเข้ามาอย่างต่อเนื่อง และเริ่มขยายตลาดท่องเที่ยวเฉพาะกลุ่มมากขึ้น เช่น MICE การท่องเที่ยว เพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวชุมชน กีฬา/การผจญภัย ผู้นำในระยะยาว และการท่องเที่ยวในกลุ่มประเทศอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง โดยมีเชียงใหม่เป็นเมืองท่องเที่ยวหลักที่มีชื่อเสียงระดับโลก

ดอยสะเก็ด เป็นอำเภอหนึ่งในจังหวัดเชียงใหม่ ตั้งอยู่ทางตอนกลางและเป็นอำเภอที่มีความเจริญทางเศรษฐกิจในระดับต้นๆ ของจังหวัด เนื่องจากเป็นเส้นทางสำคัญที่ผ่านจากจังหวัดเชียงใหม่ไปยังจังหวัดเชียงราย เป็นพื้นที่ที่มีความน่าสนใจ กล่าวคือ เป็นพื้นที่ที่รองรับการขยายตัวของเมืองเชียงใหม่ ด้วยเส้นทางคมนาคมและความเจริญทางด้านเศรษฐกิจจากองค์กรภาคเอกชนต่าง ๆ ที่เข้ามามีการลงทุนเพิ่มขึ้น มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีความหลากหลาย อาทิเช่น ไป่งน้ำร้อนธรรมชาติ เขื่อนแม่กวงอุดมธารา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ และน้ำตกสำคัญต่าง ๆ สถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ก็ตั้งอยู่ไม่ไกลกัน มีความสะดวกในการคมนาคม และจากการลงพื้นที่ทำการศึกษาการสังเกต และการสัมภาษณ์เบื้องต้นจากผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารพบว่า ทักษะการสื่อสารทางภาษาอังกฤษมีความจำเป็นในการประกอบการธุรกิจร้านอาหาร เนื่องจากต้องติดต่อสื่อสารกับนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกปี ผู้วิจัยจึงมองเห็นโอกาสในการพัฒนาศักยภาพการสื่อสารภาษาอังกฤษของผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหารซึ่งเป็นอาชีพที่มีความเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผ่านการเรียนรู้ด้วยตนเองซึ่งถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญสำหรับประชาชนทุกคน และเป็นการสร้างพฤติกรรมการเรียนรู้แบบตลอดชีวิตเพื่อตอบสนองความต้องการในการพัฒนาตนเองให้สอดคล้องกับความต้องการของตนเองและชุมชน

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1.2.1 เพื่อสร้างชุดสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.2.2 เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อชุดสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารของผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.3 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.3.1 ได้ชุดสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองสำหรับผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 5 บท

1.3.2 ได้ความพึงพอใจของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อชุดสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองสำหรับผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.3.3 ได้ข้อมูลพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษที่จำเป็นต่อการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของชุมชนที่ประกอบธุรกิจร้านอาหารในแหล่งท่องเที่ยวให้สามารถสื่อสารภาษาอังกฤษได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

1.3.4 ได้ข้อมูลด้านภาษาอังกฤษที่สามารถนำไปใช้ในการจัดทำหลักสูตรอบรมภาษาให้แก่ชุมชนท่องเที่ยวอื่น ๆ ที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันได้ และตอบสนองความต้องการชุมชนได้อย่างแท้จริง

1.4 ประเภทของการวิจัย

การวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development)

1.5 คำสำคัญ (Keywords) ของแผนงานวิจัย

ชุดสื่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษ ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร น้ำพุร้อนดอยสะเก็ดจังหวัดเชียงใหม่

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

1.6.1 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.6.1.1 ประชากร ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อน ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.6.1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อน ดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ โดยการสุ่มอย่างง่ายตามวัตถุประสงค์ (Purposive Random Sampling)

1.6.2 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.6.2.1 สื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง จำนวน 5 บท ดังนี้

หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 การต้อนรับลูกค้าเบื้องต้น

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 การรับรายการอาหาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 รายละเอียดกับรายการอาหาร/ส่วนประกอบอาหาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 การปรุงอาหาร

หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 การเก็บเงิน

1.6.2.2 ชุดสื่อเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง

1.6.3 ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา

1.6.3.1 **ตัวแปรอิสระ** ได้แก่ คู่มือเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเองสำหรับผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.6.3.2 **ตัวแปรตาม** ได้แก่ 1) ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสารผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ และ 2) ความคิดเห็นและความพึงพอใจของผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.6.4 ขอบเขตด้านเวลา

ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย ตั้งแต่ เดือนเมษายน 2560 – เดือนกันยายน 2561

1.6.5 ขอบเขตด้านสถานที่

พื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.7.1 ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร หมายถึง ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหาร ในพื้นที่ น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.7.2 ชุดสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง หมายถึง ชุดสื่อการเรียนรู้ ที่ได้ พัฒนางานความรู้ขึ้นจากการสำรวจสภาพและต้องการในการพัฒนาทักษะด้านการสื่อสารทาง ภาษาอังกฤษของ ผู้ประกอบธุรกิจร้านอาหารในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่

1.8 กรอบแนวความคิดของโครงการวิจัย

แผนภูมิที่ 1.1

กรอบแนวทางการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการของกลุ่มอาชีพผู้ประกอบการธุรกิจร้านอาหาร ในพื้นที่น้ำพุร้อนดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อใช้ในการสร้างคู่มือเพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษด้วยตนเอง